

Szabó Barbara:

Felsőfokú szakképzések a Debreceni Egyetemen

Absztrakt

Tanulmányom célja a hazai felsőfokú szakképzés gazdasági és társadalmi környezetének valamint az ehhez tartozó fogalmi keretnek a bemutatása. A kétéves képzés fejlődésében fontos mérföldkőnek számított a bolognai rendszer 2006-ban történt bevezetése. Ez új alapokra helyezte a képzést és új lehetőséget, és teret nyitott meg a felsőfokú szakképzésekre jelentkezők számára. Annak érdekében, hogy a képzés kialakulását jobban megérthessük nemzetközi szintű, főként európai kitekintést tettem. Ezen témák mellett említési szinten foglalkozok az elmúlt 10-12 évben végzett jelentős hazai felsőfokú szakképzési kutatásokkal /Többek között: (Hrubos, 2002), (Fehérvári, 2009), Gurbán (2009), Farkas É. (2009), Farkas P. (2009), Karsai (2011)/.

Kutatásomban elsősorban a Debreceni Egyetem elmúlt 12 évében folytatott akkreditált iskolarendszerű felsőfokú szakképzés és felsőfokú szakképzés történetét, fejlődését vizsgálom. Az egyetem és a felvi.hu statisztikai adataira alapozva másodlagos elemzést végzek.

Úgy gondolom, hogy tanulmányom egy olyan témára világít rá, amely egyre nagyobb figyelmet kap, főként mostanság, hogy a képzés elnevezése és szerkezete is változik. A változások kapcsán érdekességként említeném, hogy egyfajta ciklikusság figyelhető meg a képzésben, hiszen körülbelül hét

évente egyfajta szerkezeti és névbeli változáson megy át a képzés (1997/98- AIFSZ, 2006-FSZ, 2013-FOSZ).

Kulcsszavak: akkreditált iskolarendszerű felsőfokú szakképzés, felsőfokú szakképzés, hallgatói létszámok

Abstract

Specialized Education at University of Debrecen

The starting point in my thesis is the examination of economic and social milieu of the advanced level specialized education in Hungarian higher education.

In the evolution of the two-year training the introduction of the Bologna System in 2006 was considered as a milestone event.

This put the training on a new basis and opened up new opportunities for those who wanted to get specialized higher education.

So as to understand the development of the new system I have done research mainly on the European situation.

Besides the above mentioned topics I have carried out research on the significant work of academics produced in the past 10-12 years. Among others: (Hrubos, 2002), (Fehérvári, 2009), Gurbán (2009), Farkas É. (2009), Farkas P. (2009), Karsai (2011)/

Overall I think that my thesis pours light on a topic, which deserves more and more attention, especially nowadays as the name and the system are changing. I would like to mention as an interesting factor in connection with the changes that a certain cyclic tendency can be observed in

the training as some kind of modification in name and structure can be observed once in seven years.

Keywords: *Advanced level specialized education based on accredited school system, advanced level specialized training, student expectations*

Bevezető

A felsőfokú szakképzések kapcsán az elmúlt több mint 10 évben számos tanulmány, cikk és hazai kutatás született. Az elméleti munkák a képzések kialakulására, folyamatos változására, az empirikus kutatások a hallgatói elvárások, motivációk és a munkaerő-piaci kérdések vizsgálatára irányultak.

Az elmúlt években a felsőfokú szakképzéseket évről évre egyre több hallgató választotta akár nappali, akár levelező tagozaton is. A jelentkezési mutatókon túl pedig tényként kezelhetjük, hogy napjainkra nagyon sok változáson ment át a felsőfokú szakképzés.

2011-ben az új felsőoktatási törvényt véglegesítették és elfogadásra is került. Az új törvényi változások a felsőfokú szakképzéseket is érintették, hiszen 2013 szeptemberétől úgynevezett felsőoktatási szakképzéseket indítottak el azon felsőoktatási intézményekben, amelyek rendelkeznek a felsőoktatási szakképzésnek valamely továbblépést lehetővé tevő alap vagy osztatlan képzéssel, illetve megfelelő jogosultságot kaptak a képzések és azok szakirányainak indítására.

Tanulmányomban a képzés kialakulásával és fogalmi kereteinek meghatározásával foglalkozom, majd a Debreceni Egyetemen az elmúlt 12 évében folytatott

akkreditált iskolarendszerű felsőfokú szakképzések és felsőfokú szakképzések helyzetét tekintem át.

Az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzéstől a felsőoktatási szakképzésig

A hetvenes években egyre több országban felgyorsult az érettségit adó középiskolák expanziója, így egyre nagyobb számban nőtt az érettségizettek száma, akik ezzel jogosultságot szereztek formailag a felsőoktatásba való bejutáshoz. Az érettségizettek egy része egyértelműen nem felelt meg a felsőoktatásba való belépés szintjének, és a munkaerőpiac sem tudta fogadni az egyetemi végzettségűek tömegeit. Ezért is volt szükség a munka világában gyakorlatias, naprakész, azonnal alkalmazható, de magas szintű kvalifikációra. (Farkas P. 2009:9)

„A korábban elfojtott tanulási lehetőségek következtében-igazodva sok más fejlett ország szemléletéhez is- gyökeret vert a „tanulás alapjog” típusú szemlélet, amelynek hatására először költségtérítéses képzés nyert teret, majd fokozatosan bővült az államilag támogatott képzés kerete is. Az oktatási intézmények számára mindez bevételnövekedést, stabilitást, jelentett... Egy idő után már akkor sem állhattak ellen ennek a folyamatnak, ha látták az ezzel párhuzamosan megjelenő színvonalcsökkenést, hiszen nem maradhattak le a tanulóként folytatott versenyben.” (Györgyi 2012:97)

A fentebb leírtak alapján elmondhatjuk, hogy a tudás legfőbb alapja a tanulás, mely hozzásegít minket a munkaerő-piaci versenyképességünk növekedéséhez, céljaink eléréséhez.

A felsőoktatás intézményrendszerének differenciálódása és diverzifikálódása is megfigyelhető volt a 1970-es és 1980-as évektől. Ennek egyik következményeként említhetjük, hogy a gazdasági és társadalmi elvárásokhoz való alkalmazkodással a hallgatói tömeg összetétele egyre heterogénebb lett. A bekövetkezett változások kapcsán sokan a permanens finanszírozási problémák orvoslását várták a felsőoktatásban.

„Egyes kutatók szerint a differenciálódás és diverzifikálódás a felsőoktatási rendszerek immanens tulajdonsága. Ebben meghatározó szerepe van annak, hogy a 20. században- és főleg annak második felében- maguk a tudományok differenciálódtak, új és új tudományok jöttek létre, a korábban egységes tudományokról leváltak a specializálódott részek és önálló státust követeltek maguknak. Ennek következtében a felsőoktatási programok, tantárgyak burjánzása feltartóztathatatlaná vált.” (Hrubos 2006:155)

Magyarországon az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzés kezdetei a 90-es évek közepére tehetőek, ugyanis ekkor erősödött meg az igény és az elvárás egy olyan képzési forma kialakítására, amely szemben a korábbi un. post-secondary oktatással jobban megfelel a munkaerő-piaci igényeknek. A Phare HU-94.05 program biztosította a megtervezéséhez a modellt, másrészt az anyagi támogatást. (Gurbán 2009:5)

„A PHARE projekt általános célkitűzése a felsőoktatás és a gazdaság kapcsolataink erősítése volt, s ezen belül egy olyan képzési struktúra kidolgozása és bevezetése, amely Magyarországon korábban nem létezett.” (Sediviné 2008.11)

1995-től az akkori Művelődésügyi és Közoktatási Minisztérium Felsőoktatási Főosztályán megkezdődött a fejlesztés az új típusú képzéssel kapcsolatban, melynek jogi alapjait az 1993-as felsőoktatásról szóló törvény 1996-os módosítása teremtette meg. Az 1995-ben elkészült a szakképzés távlati koncepciója és programja már tartalmazta az új típusú képzésre vonatkozó lényeges elemeket, amelyek között szerepelt, a szakképzettséget szerzők arányának és tudásuk versenyképességének növelése, a gazdaság szerepének növelése a szakmai specializáció folyamatában, valamint a képzés finanszírozása és a kapcsolódó intézményfejlesztés. 1997/1998-as tanévben elindult az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzés, melyet az 1997-ben megjelent 45/1997.(III.12.) kormányrendelet tett lehetővé. (Gurbán 2009:5)

A több mint 10 éve bevezetett képzési rendszer az AIFSZ elindítása nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Bár a képzés többszöri változtatásokon ment át, az elmúlt években mindössze tizenkétezer körüli volt a hallgatói létszám. (Farkas É. 2009:19)

A felsőfokú szakképzés fogalmának több meghatározása ismeretes. 2005. évi CXXXIX. törvény felsőoktatásról szerint a felsőoktatási intézmények által hallgatói – valamint felsőoktatási intézménnyel kötött megállapodás alapján szakközépiskolák által tanulói – jogviszony keretében folytatott szakképzés, amely – a felsőoktatási intézmény által készített szakképzési program alapján – beépül a felsőoktatási intézmény hasonló képzési területhez tartozó alapképzésébe legalább 30, legfeljebb 60 kredittel. Felsőfokú szakképzésben az Országos Képzési Jegyzékben (OKJ) szereplő, felsőfokú végzettséget nem eredményező

felsőfokú szakmai képzés megszerezhető, a képzési idő általában 4 félév. A felsőfokú szakképzésre történő felvétel feltétele legalább középfokú végzettség (érettségi), de a felsőoktatási intézmények emellett egyéb szakmai, illetve alkalmassági követelményeket is előírhatnak. (2005. évi CXXXIX. törvény felsőoktatásról)

A felsőfokú szakképzés a 2006-os bolognai rendszer bevezetésekor nyerte el végleges helyét a képzési struktúrában.

Sajnos a képzésbe bejutó hallgatók kapcsán megjegyzendő, hogy annak ellenére, hogy mennyien lépnek be a képzésekbe, sajnos sokan nem végzik el őket, egyfajta lemorzsolódásról beszélhetünk az ő helyzetükben is.

A lemorzsolódás napjainkban már nem új keletű. Sajnos nemcsak a szakképzésben, középiskolai rendszerben találkozhatunk ezzel a jelenséggel, hanem a felsőfokú szakképzésben is. Komplex háttérrel párosul a jelenség, melynek ok rendszere van elsősorban, de fontosak itt az egyedi történetek is. Ennek kiváltó okai között az általánosságban is jellemző tanulmányi kudarcokat, nehézkes teljesítést, illetve a diákok vagy nem azt kapják, amit vártak, vagy magasabb szintű felsőfokú tanulmányihoz nem érzik szükségesnek a képzések elvégzését (de persze egyedi okokról és problémákról is beszélhetünk).

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény alapján a felsőfokú szakképzéseket felsőoktatási szakképzések váltják fel. A törvény 15.§ (2) alapján: „Felsőoktatási szakképzésben felsőfokú szakképzetség megszerezhető, melyet oklevél tanúsít. A felsőoktatási szakképzésre tekintettel kiállított oklevél önálló végzettségi szintet nem tanúsít. A felsőoktatási szakképzésben legalább

százhusz kreditet kell, és legfeljebb százötven kreditet lehet megszerezni. A képzési és kimeneti követelmény tartalmazza a felsőoktatási szakképzésben szerzett krediteknek az azonos képzési területhez tartozó alapképzésbe való beszámítását. A beszámítható kreditek száma legalább harminc, legfeljebb százhusz lehet.” (2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról)

2012 őszén utoljára indítottak hazánkban felsőfokú szakképzést. Ennek okait, különféle szempontok mentén is vizsgálhatjuk. Egy új név, arculat, tematika és, ami még ennél is fontosabb tartalom. Az elmúlt félévben még csak találgatások történtek, hogy valójában miképpen is fog megvalósulni az új képzési rendszer. Az új képzési rendszer bevezetését legfőképpen azzal indokolják, hogy a gazdasági növekedéshez szükséges, a munkaerő- piac igényeinek megfelelő gyakorlatias, speciális szaktudást igénylő szakembereket fognak képezni az új képzési forma keretében. Az új rendszeren belül is kiemelten fogják, kezelik az agrár-, a műszaki, az informatikai, valamint a gazdasági területet. A képzés legfőbb sajátossága, hogy most már kizárólag csak felsőoktatási intézményekben lehet majd képezni a hallgatókat, a középfokú intézmények nem vállalhatnak szerepet ezen túl a képzésekben. Újításnak számít ezen kívül, hogy két éves képzés során már nem 6 hetes gyakorlaton, hanem összefüggően féléves gyakorlaton kell a hallgatóknak majd részt venniük. Kérdés lehet, hogy az iskolapadban töltött másfél év elegendő-e, illetve lesz-e megfelelő gyakorlati helye a hallgatóknak, főként abban a helyzetben, hogy a gyakorlati időtartam alatt munkabért is kell fizetniük a cégeknek a hallgatók számára.

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara is üdvözli a változásokat és természetesen támogatja a képzés bevezetését, sőt nagyon is sokat vár el tőle. Az elmúlt időszakban a gazdasági szereplők elutasították a felsőfokú szakképzéseket, sokan nem is tudták hasznát látni, viszont most a kamara kijelentéseiből az láthatjuk, hogy egyfajta szoros együttműködés kezdődött a kormány és a gazdaság szereplői között. Persze itt is meg kell jegyezni, hogy időbe telik, amíg a piaci szereplők az új képzéssel megismerkednek és beazonosíthatóvá válik számukra is az egyes szakok elnevezése és tartalma. Tény, hogy az idei évben az új rendszerben már csökkent a képző intézmények száma viszont így a hallgatók már olyan intézményekbe fognak tudni menni, ahol adott lesz a továbbmenetel alapképzésre, netalán mesterképzésre is. A követelmények tekintetében megjegyzendő, hogy olyan egységesítés is bevezetésre kerül még, melyben a képzések modulárisá válnak, a különböző területeken 12 kreditnyi közös ismeretanyagot kell elsajátítani. A minisztériumi rendelet alapján öt területre sorolják a képzéseket: munkaerő-piaci ismeretek, idegen nyelvi alapszintű ismeretek, szakmai információ feldolgozási alapismeretek, kommunikációs ismeretek és pénzügyi alapismeretek csoportba tartoznak majd a szakok. Az oklevél megszerzésének követelményei is szigorodnak: szakvizsga helyett záróvizsgát kell majd tenni, de a hallgatók továbbra sem kapnak diplomát. (Eduline 2012)

A változások kapcsán érdekességként említeném, hogy egyfajta ciklikusság figyelhető meg a képzésben, hiszen körülbelül hét évente egyfajta szerkezeti és névbeli változáson megy át a képzés. (1997/98 – AIFSZ – akkreditált iskolarendszerű felsőfokú szakképzés, 2006 –

FSZ – felsőfokú szakképzés, 2013 – FOSZ- felsőoktatási szakképzés).

A Debreceni Egyetem felsőfokú szakképzéseinek elmúlt 12 éve röviden

Ebben a fejezetben a Debreceni Egyetem elmúlt 12 évében folytatott akkreditált iskolarendszerű felsőfokú szakképzések és felsőfokú szakképzések történetét, fejlődését vizsgálom. Az egyetem és a felvi.hu statisztikai adataira alapozva másodlagos elemzést végzek.

„A Debreceni Egyetem az ország más integrált felsőoktatási intézményeihez hasonlóan, addig önállóan működő intézmények (újra) egyesítésével és jogutódlásával 2000. január 1-ével jött létre. Történelmi gyökerei visszanyúlnak a Debreceni Református Kollégium alapításáig (1538), amelynek később kialakult három akadémiai tagozatára alapozva jött létre a Debreceni magyar királyi Tudományegyetem, az 1912. évi XXXVI. Törvénycikk alapján. Ezzel a négy és fél évszázados, megszakítás nélküli múlttal ma a Debreceni Egyetem az ország legrégebben, folyamatosan ugyanabban a városban működő felsőoktatási intézménye..... Mintegy 21000 nappali és 33000 összes hallgatójával, több mint 1500 oktatójával az ország egyik legnagyobb felsőoktatási intézménye, de 15 karával és 25 doktori iskolájával (mindkét szám az országban a legnagyobb) kétségtelenül a legszélesebb képzési és kutatási kínálatot nyújtja.” (Debreceni Egyetem 2012)

Az egyetem felsőfokú szakképzésre vonatkozó történetét figyelve látható, hogy az oktatásnak nagy hagyományai vannak és a hallgatói létszámok is mind bizonyítják, hogy a

régióban meghatározó szerepe van a Debreceni Egyetemnek.

Ha a képzési struktúrában egészen az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzéstől kezdődően figyeljük a képzés kialakulását és térnyerését az egyetem falain belül, akkor látható, hogy a Debreceni Egyetemen szinte a kezdetektől fogva megtalálhatóak voltak a felsőfokú szakképzések, köztük az AIFSZ szakok is, bár itt inkább próbálkozásokról beszélhetünk. Összességében két karon az akkori Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Karon és Egészségügyi Főiskolai Karon négy képzés folyt, melyek közül az egészségügyi területeket érintő képzésekre eléggé alacsony számban jelentkeztek a hallgatók.

Az egészségügyi képzések mellett a mezőgazdasági-gazdasági területen szintén két képzés volt, mely megfelelő alapokat biztosított a később 2006-ban bevezetésre került felsőfokú szakképzésekhez. Jelen esetben itt a hulladékgazdálkodási technológus és informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakokról beszélhetünk, melyek a képzés átalakulását követően is sok jelentkezőt vonzottak egészen 2012-ig. Sajnos az utolsó évfolyam már ezen a két szakon nem indulhatott el az alacsony keretszámoknak köszönhetően, melyek az utoljára induló felsőfokú szakképzéseket szabályozták. Az alábbi táblázatban röviden összefoglaltam az elmúlt időszak képzési adatait a Debreceni Egyetemen.

1. táblázat A Debreceni Egyetem AIFSZ,FSZ képzései 2001-2012

(Forrás: felvi.hu statisztika, saját szerkesztés)

Debreceni Egyetem kara	Képzés neve, kezdési és végpontja meghirdetés alapján, típusa és kimaradt évfolyamai
Bölcseztudományi Kar	Idegennyelvi kommunikátor 2009-2012 FSZ Intézményi kommunikátor 2012 (nem indult) FSZ Sportkommunikátor 2010-2012 FSZ
Egészségügyi Kar (régén Egészségügyi Főiskolai Kar)	Orvosdiagnosztikai laboratóriumi technológus 2002-2006 AIFSZ Szülésznő 2002-2004 AIFSZ
	Orvosdiagnosztikai laboratóriumi technológus 2006 (nem indult) FSZ
Gazdálkodástudományi és Vidékfejlesztési Kar (régén Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar)	Informatikai statisztikus és gazdasági tervező 2003-2006 AIFSZ
	Informatikai statisztikus és gazdasági tervező 2006-2011 FSZ (2012- nem indult)
Gyermeknevelési és Felnőttképzési Kar (régén Hajdúböszörményi Pedagógiai Főiskolai Kar)	Csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó 2008.febr.-2012 FSZ Ifjúságsegítő 2011-2012 FSZ
Informatikai Kar	Műszaki informatikai mérnökasszisztens 2007-2008 FSZ
Közgazdaság- és Gazdaságtudományi Kar (régén Közgazdaságtudományi Kar)	Pénzügyi szakügyintéző 2006-2012 FSZ Számviteli szakügyintéző 2006-2012 FSZ
Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar (régén Mezőgazdaságtudományi Kar)	Hulladékgazdálkodási technológus 2001-2006 AIFSZ Informatikai statisztikus és gazdasági tervező 2001-2003 AIFSZ
	Energetikai mérnökasszisztens 2009-2012 FSZ (2010-2011-ben nem indult) Gyógynövény és fűszernövénytermesztő és feldolgozó 2006-2012 FSZ (2012-ben nem indult) Hulladékgazdálkodási technológus 2006-2012 FSZ (2012-ben nem indult) Logisztikai műszaki menedzserasszisztens 2007-2012 FSZ (2007-ben és 2012-ben nem indult) Nemzetközi szállítmányozási és logisztikai szakügyintéző 2007-2012 FSZ Mezőgazdasági laboratóriumi szakasszisztens 2006-2008 FSZ (sohasem indult el) Méniesgazda 2006-2011 FSZ (2012-ben nem indult) Növénytermesztő és növényvédő technológus 2006-2012 FSZ (2006,2007-ben és 2012-ben sem indult) Ökológiai gazdálkodó 2011-2012 FSZ
Természettudományi és Technológiai Kar (régén Természettudományi Kar)	Villamosmérnök-asszisztens (2006-2011) FSZ (csak 2006-ban és 2010-ben indult el a képzés a jelentkezők hiánya miatt)

A táblázat adataiból is látható, hogy a 2006-os bolognai rendszer bevezetését követően egyre több kar próbálta elindítani újabb és újabb felsőfokú szakképzéseit a Debreceni Egyetemen remélve ettől a képzési paletta színesedését és a hallgatói létszámok növekedését. Ehhez partnerül több debreceni közép fokú oktatási intézmény is csatlakozott, akik szintén örültek annak, hogy némely esetekben kihelyezett tagozatként helyszínt és szakembereket tudtak biztosítani a felsőfokú szakképzésben tanulók részére.

Természetesen egy-két szak kivételével 2006-tól kezdődően sikerekről tehetünk említést. A Bolognai rendszer bevezetését követően az intézményben ugrásszerűen megnöttek a képzések számai és az irántuk érdeklődő hallgatók száma is, ezt a jelentkezési és felvételi adatok is nagyban alátámasztják.

Elsősorban a hallgatók a gazdasági- pénzügyi- mezőgazdasági-nyelvi területek frissen indult szakok iránt érdeklődtek, így akár kiemelhetjük a pénzügyi és számviteli szakügyintéző képzéseket (2006-2012), az informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakot (2006-2012), a ménegazda és gyógynövény és fűszernövénytermesztő és feldolgozó szakokat (2006-2012) vagy a nemzetközi szállítmányozási és logisztikai szakügyintéző képzést és az idegennyelvi kommunikátorok képzését is (2009-2012).

Természetesen voltak olyan területek, melyek meglepően nem váltották be az előzetesen vélt jelentkezési mutatókat. Ilyen területként említhetjük a műszaki informatikai mérnökasszisztens, a villamosmérnök-asszisztens és a mezőgazdasági laboratóriumi szakasszisztens képzéseket, amelyek sok esetben a kevés jelentkező miatt nem minden évben indultak el. Meglepő volt számomra mindenképpen,

hogy a gazdaság által jobban preferént mérnöki területek ilyen kevesen jelentkeztek a hallgatók és a felsősokú szakképzések e területein így az adott karok sem próbálkoztak túl sokáig.

Érdekességként emelném ki az orvosdiagnosztikai laboratóriumi technológus képzést, mely az AIFSZ rendszerében vonzotta a hallgatókat, de az FSZ rendszerben már nem volt ekkora sikere. Ennek okát elsősorban a vele párhuzamosan 2006-ban létrejövő orvosi laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai analitikus alapszak létrejöttében látom.

Statisztikai elemzésem során a Hajdúböszörményben működő Gyermeknevelési és Felnőttképzési Kar csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó képzés megjelenése utáni komoly érdeklődés, magas hallgatói létszáma első körben meglepő volt. A szak igaz, hogy 2008 februárjától működik az egyetemen, de rekordszámú hallgató folytat/folytatott rajta tanulmányokat az elmúlt majdnem öt évben. Már az első induló évfolyamon 107 fő nyert felvétel a levelező munkarendben folyó képzésre. Ennek a mélyebb okai a hallgatókkal és a kar oktatóival folytatott beszélgetések révén egyértelműen a munkaerőpiaci igényre vezethetők vissza. Komoly hiányt pótol ez a szak, a bölcsődei dolgozók számára nyújtott sok év utána ez a szak továbbképzési lehetőséget. Sajnálatos, hogy az átalakult rendszerben már alig kap szerepet ez a fontos képzés, mely valóban megalapozottan és munkaerő-piaci igényeket erősen szemelőtt tartva működött.

A nyelvi és kommunikációs képzések sikerét figyelve az egyetem Bölcsészettudományi Kara is 2009-ben belevágott több felsőfokú szakképzés indításába. Az idegennyelvi kommunikátor képzés szép számban vonzotta a

hallgatókat, sőt a nyelvi szakirányok kínálata egyedülálló volt, hiszen a nagy világnyelvek mellett a kevésbé preferált vagy különlegesnek tekinthető nyelvek is szerepeltek a hallgatók számára választható szakirányok között. A sportkommunikátor képzésekre jelentkezők 2010-2012 között szintén magas létszámban voltak, bár egy előző kutatásom (A debreceni felsőoktatási intézmények kommunikátor felsőfokú szakképzésein tanulók vizsgálata 2012) is bizonyította, hogy ezen a képzésen tanulók között magas számban voltak azok, akik kissé céltalanul választották a szakmát, keveset gondolva annak munkaerőpiaci helyzetére.

Összességében elmondható az egyetem FSZ képzési struktúrája kapcsán, hogy túlnyomórészt gazdasági-mezőgazdasági területeken kínál/kínált lehetőségeket a hallgatók számára, akik az elmúlt években, nagy számban is választották persze nemcsak ezeket a képzéseket. Az AIFSZ-re építkezve a felsőfokú szakképzések sikeresen zajlottak és persze az utolsó évfolyamok még zajlanak a Debreceni Egyetemen. A szeptemberben indult felsőoktatási szakképzések az előző rendszerhez hasonlóan nagy számban indultak és a képzési paletta is tovább bővült, színesedett. Akár említhetném az újabb gazdasági, mezőgazdasági és szociális képzéseket, melyek mind-mind vonzották a hallgatókat. Bár, ha az előző évek jelentkezési adatait összehasonlítjuk az előző évek adataival, akkor láthatjuk, hogy egyes karoknál, mint például a Gazdálkodástudományi és Vidékfejlesztési karon emelkedés, még más esetekben mondjuk a Bölcsészettudományi és Gyermeknevelési és Felnőttképzési Kar képzésein visszaesés tapasztalható. Ennek okai különfélék lehetnek, de mindenképpen a képzés nevének,

és tematikájának változásában és a szakok neveinek változásában keresendő.

A fejlődés és a képzés további kiforrása nem ált meg véleményem szerint. A jövőben tovább fog fejlődni és nőni a képzési paletta a Debreceni Egyetemen és várható tovább fog növekedni a képzés iránt érdeklődők száma is.

Felhasznált irodalom

- Debreceni Egyetem (2012): Történet
In: <http://unideb.hu/portal/hu/node/1>, 2012.11.10. 10.00. h.
- Eduline (2012): Újabb változás: megszűnik a felsőfokú szakképzés, jön a felsőoktatási szakképzés
In:http://eduline.hu/felnottkepzes/2012/9/4/Ujabb_valtozas_megszunik_a_felsofoku_szakke_AF0D9P 2012. 11.02. 19.30h.
- Eduline (2012): Újabb változás januártól: megszűnik a felsőfokú szakképzés, jönnek az új képzések
In:http://eduline.hu/felnottkepzes/2012/10/5/Felsooktatasi_szakkepzes_rektori_konferenci_MSTXNM 2012. 11.03. 11.20 h.
- FARKAS Éva (2009): A felsőfokú szakképzés helyzete a hazai oktatási rendszerben. In: Fehérvári Anikó- Kocsis Mihály (szerk.): Felsőfokú? Szakképzés? Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, Budapest, 19-31. p.
- FARKAS Péter (2009): A felsőfokú szakképzés nemzetközi tapasztalatai. In: Fehérvári Anikó- Kocsis Mihály (szerk.): Felsőfokú? Szakképzés? Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, Budapest, 9-17.p.

- GURBÁN Gyula (2009): A hazai felsőfokú szakképzés, Dunaújvárosi Főiskola, Dunaújváros, 5 p.
- GYÖRGYI Zoltán (2012): A képzés és a munkaerőpiac – Találkozások és töréspontok, [Oktatás és társadalom 13. sorozat], Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest
- HRUBOS Ildikó (2006): A felsőoktatás intézményrendszerének átalakulása. Válogatott tanulmányok. Budapest, AULA Kiadó, 155-156. p.
- SEDIVINÉ Balassa Ildikó (2008): A felsőfokú szakképzés tíz éve, Jubileumi összefoglaló a múlttól, az eredményekről és a jövőről. Budapest, AIFSZ Kollégium Egyesület.
- 2005. évi CXXXIX. törvény felsőoktatásról
- 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról